

روزشمار جنگ

شنبه

۲۵ مرداد ۱۳۶۵

۱۰ ذیحجه ۱۴۰۶

۱۶ اوت ۱۹۸۶

۵۲۳

نیروی زمینی سپاه امروز یک برنامه زمان بندی شده در خصوص اجرای عملیات های محدود به قرارگاه خاتم الانبیاء تقدیم کرد. بر اساس این برنامه، آمادگی اجرای عملیات های مذکور عموماً تا آخر شهریورماه تنظیم شده است. این برنامه با توجه به وضعیت دشمن، وضعیت منطقه و میزان آمادگی و توان یگان ها و قرارگاه طی دو هفته گذشته تهیه شده است. گفتنی است که به دنبال سفر فرمانده کل سپاه، برادر محسن رضایی در ۸ مرداد ماه به اهواز، نیروی زمینی جدول زمان بندی شده ای را که بر اساس آن عملیات حیدر در آبان ماه و بقیه عملیات های محدود در اواخر شهریور و یا مهرماه اجرا می شود ارائه داد که مورد قبول فرماندهی قرار نگرفت و ایشان خواستار فشرده شدن عملیات ها و اجرای عملیات حیدر حداکثر تا آخر مهرماه شدند و به همین دلیل امروز نیروی زمینی مجدداً برنامه عملیات های محدود را با زمان بندی جدید ارائه داد که با نظر فرماندهی کل تفاوت زیادی نداشت و عملی تر می نمود. این برنامه ریزی بعد از بررسی توان قرارگاه ها و یگان ها و امکانات موجود در دو هفته اخیر صورت گرفته است.^(۱)

۵۲۴

فرمانده کل سپاه (محسن رضایی)، امروز نیز در ادامه نشست های خود با مسئولان قرارگاه حمزه و یگان های عملیاتی که با شرکت برادران: رحیم صفوی (جانشین فرمانده نیروی زمینی سپاه)، ذوالقدر (فرمانده قرارگاه رمضان)، هدایت (فرمانده قرارگاه حمزه)، محصولی (فرمانده تیپ ویژه پاسداران)، مقدم (فرمانده تیپ ظفر)، کاوه (فرمانده تیپ ویژه ۱۵۵ شهدا)، دقایقی (فرمانده تیپ ۹ بدر)، چوپانی (رئیس ستاد تیپ ۹ بدر)، همدانی (فرمانده تیپ ۱۰۵ قدس) و دارایی (فرمانده تیپ ۱۱ قائم)، تشکیل شد، در خصوص عملیات در منطقه حاج عمران (کربلای ۲)، از فرماندهان خواست تا از سه عامل فریب، حفاظت و سرعت عمل که نیازی به نیرو یا امکانات ندارد اما به عنوان "توان" مطرح می باشند، حداکثر استفاده را بکنند. وی افزود: «در طرح هایتان سعی کنید از این مهارت ها که توان شما را چندین برابر می کند

استفاده کنید.» در این جلسه فرمانده تیپ ۱۱ قائم طی گزارشی وضعیت نیروها و اقدامات به عمل آمده در زمینه عملیات مورد بحث را تشریح کرد. سپس فرمانده کل سپاه گفت که بهزودی تاریخ قطعی این عملیات را اعلام خواهد کرد. همچنین در جلسه امروز از اقدامات قرارگاه رمضان در محور سیدکان به عنوان طرح فریب عملیات حاج عمران گزارشی داده شد و پس از آن درباره برخی اهداف در داخل عراق و اعزام یگان‌هایی از قرارگاه به این منظور، بحث و بررسی شد.^(۲)

۵۲۵

به دنبال طرح مسائل و مشکلاتی که یگان‌های عملیاتی در مورد عملیات دربندیخان با آن مواجه هستند، امروز جانشین فرمانده نیروی زمینی (برادر رحیم صفوی)، به همراه معاون اطلاعات عملیات قرارگاه نجف (برادر الله کرم) منطقه عملیاتی را بازدید و بررسی کردند. در این بازدید جانشین فرمانده نیروی زمینی ضمن تأیید مشکل بعد مسافت تا رسیدن به هدف، در این عملیات، گفت: «ما باید حداقل یک شب زودتر نیروها را جلو برده و بخوابانیم.» وی همچنین با دیدن ارتفاعات "بیلاسور" گفت: «بالا رفتن از این ارتفاع بسیار مشکل است.» در این بازدید استعداد نیروهای دشمن، وضعیت جاده‌ای که دشمن روی ارتفاعات مذکور احداث کرده است و نیز وضعیت عمومی ارتفاعات به دقت بررسی شد.

راوی قرارگاه نجف (برادر اسدالله احمدی) نیز که در این بازدید بود، در این باره نوشت: «بازدید مذکور از منطقه و صعب‌العبور بودن معبرهای وصولی به اهداف تعیین شده برای یگان‌ها و نیز بعد مسافت تا اهداف، از جمله عواملی است که احتمال لغو عملیات در منطقه مورد نظر را مطرح می‌نماید.» راوی افزوده است: «با توجه به رفت و آمدهای زیاد در منطقه و به اسارت گرفته شدن یکی از نیروهای شناسایی تیپ ۳۳ المهدی که به عملیات مذکور توجیه بود و همین‌طور تحرکات ما در قصر شیرین که تحت عنوان تک فریب انجام می‌شود، به نظر می‌رسد که دشمن حداقل در مورد قصد ما در اجرای عملیات در منطقه‌ای بین "شاخ شمیران" و "بمو" مشکوک شده باشد. بنابه اظهارات نیروهای اطلاعات عملیات، بازدید فرماندهان عراقی از خط و تلاش جهت متصل نمودن بعضی از نقاط و مواضع خود برای تشکیل خط و همچنین سکوت رادیویی آنها بیانگر نوعی آگاهی و هوشیاری در دشمن می‌باشد.»^(۳)

۵۲۶

پس از چند روز بار دیگر تهاجمات هوایی عراق شدت یافت و هواپیماهای عراقی امروز سد "شهید عباسپور" در مسجد سلیمان و سد "دز" در دزفول را بمباران و به آسمان اصفهان تجاوز کردند که در این حملات یک هواپیمای عراقی سرنگون شد. در ساعت ۱۲:۱۵ امروز دو هواپیمای دشمن منطقه عمومی شهر مسجد سلیمان و سد شهید عباسپور را با هشت راکت مورد هدف قرار دادند که پنج فروند از این راکت‌ها به دستگاه کنترل و سه فروند دیگر به

دیوار سد اصابت نمود. در این بمباران، چهار تن شهید و چهار تن مجروح شدند. بر اثر این بمباران خسارت‌هایی نیز به تأسیسات فنی وارد آمد و با توجه به خسارت‌های قبلی، تولید این نیروگاه ۱۰۰۰ مگاواتی عملاً متوقف شده‌است. به گزارش خبرگزاری جمهوری اسلامی، این امر به خاموشی‌های مکرری در اهواز و دیگر شهرهای خوزستان در روزهای آینده منجر خواهد شد.^(۴) همچنین یک هواپیمای متجاوز عراقی ساعت ۱۲:۱۳ تأسیسات سد "دز" در منطقه دزفول را بمباران کرد که خسارت جزئی به تأسیسات سد وارد شد. این هواپیما که از نوع میراژ اف - ۱ بود در بازگشت مورد هدف پدافند هوایی قرار گرفت و در حوالی جاده اندیمشک سقوط کرد.^(۵)

به گزارش روزنامه کیهان، تلویزیون عراق مقارن ساعت ۱۸:۲۵ طی اطلاعیه‌ای اعتراف کرد که یک فروند از جنگنده‌های این کشور در خاک ایران سقوط کرده‌است. در این اطلاعیه علت سقوط هواپیمای عراقی نقص فنی ذکر شد.^(۶) همچنین یک هواپیمای عراقی ساعت ۱۲:۱۷ به آسمان منطقه اصفهان تجاوز نمود اما با اقدامات تاکتیکی هواپیماهای نیروی هوایی جمهوری اسلامی مواجه گردید و متواری شد.^(۷)

تشدید حملات هوایی عراق علیه مناطق مسکونی و صنعتی

۵۲۷

به گزارش امروز واحد اطلاعات نیروی زمینی سپاه، در ادامه ارسال سلاح از شوروی به عراق، براساس توافق بین دو کشور در ۲۷ مه ۱۹۸۶ (۶ خرداد ۱۳۶۵) قرار شد که شوروی تا پایان سال جاری میلادی طی مراحل مختلف این سلاح‌ها را به عراق تحویل دهد: ۳۴ میگ ۲۵؛ ۱۲ میگ ۲۳؛ ۱۲ بمبافکن دورپرواز؛ ۳۰ ایلوشین ۷۶؛ ۱۱۵ هلی کوپتر؛ ۸۳۰ فروند موشک زمین به هوا و ۱۵۰۰ موشک هوا به هوا.^(۸)

۵۲۸

معاونت اطلاعات نیروی زمینی سپاه طی گزارشی ضمن اشاره به همکاری سازمان مجاهدین خلق با افسران عراقی، به تشریح وضعیت نظامی گروه‌های ضدانقلاب و محورهای عملیاتی مورد هجوم آنان پرداخته است. در این گزارش آمده است: طبق اخبار واصله، مهاجمانی که در محورهای قصر شیرین و موسیان مبادرت به کمین می‌نمایند، به دو گروه تقسیم می‌شوند: گروه اول مهاجمانی هستند که عهده‌دار عملیات از چنگوله تا قصر شیرین می‌باشند و گروه دوم اجرای عملیات از چنگوله تا موسیان را به عهده دارند و گروه‌هایی که از چنگوله به پایین فعالیت دارند متشکل از افسران و سربازان عراقی می‌باشند که به زبان فارسی آشنایی دارند و در حدود هفت ماه آموزش زبان فارسی دیده‌اند و گروه‌هایی که از چنگوله به بالا فعالیت دارند متشکل از منافقین و اشار فراری هستند. این گروه‌ها از امکانات و تجهیزات نظامی و دوربین دید در شب برخوردارند و برای چهار روز در ایران مأموریت دارند. این گروه‌ها در هنگام کمین تعدادشان از ۱۰ تا ۲۰ تن در نوسان است. فرمانده مستقیم آنها با فرمانده لشکر ۱۶ از سپاه دوم عراق است و مرکز آنان در "سیف"، مقابل میمک ایران می‌باشد. پاداش هر عملیاتی که اجرا می‌کنند، ۵۰۰۰ دینار عراقی و یک دستگاه سواری برزلی است. نام این گروه‌ها موسوم به "تیروهای شناسایی در عمق" می‌باشد.^(۹) در این حال، این گونه اقدامات به صورت تبلیغاتی در نشریات وابسته به کشورهای عربی درج می‌شود. هفته‌نامه "المجله" چاپ لندن امروز گزارش داد که مسعود رجوی در بغداد در حال آماده شدن برای فعالیت‌های مجدد علیه جمهوری اسلامی ایران می‌باشد.^(۱۰)

۵۲۹

در ساعت ۹:۳۰ روز عید قربان به هنگام پایان نماز عید، یک بمب نسبتاً قوی در خیابان موزه قم واقع در ضلع جنوبی حرم مطهر حضرت معصومه (س) منفجر شد که بر اثر آن، جمعی از نمازگزاران به شهادت رسیدند. اکثر شهیدان و مجروحان، زائران حرم مطهر بودند. انفجار این بمب خساراتی به ساختمان‌ها و مغازه‌های اطراف وارد آورد و شیشه‌های ضلع جنوبی حرم مطهر را خرد کرد و به آیینه‌کاری مسجد طباطبایی نیز آسیب رساند.^(۱۱) طبق پی‌گیری و بررسی‌هایی که تیم خنثی‌سازی یگان حفاظت ناحیه ویژه قم انجام داده است، این بمب دارای

سیستم الکترونیکی و حاوی حدود پنج الی شش پوند مواد منفجره بوده که در قسمت صندوق عقب یک اتومبیل قرار داده شده بود. در این انفجار ۱۵ تن از جمله ۴ کودک به شهادت رسیدند. این انفجار همچنین باعث مجروح شدن بیش از ۱۰۰ تن از مردم نمازگزار شد.^(۱۲)

یک نشریه داخلی سپاه در این زمینه اعلام کرد که حزب دمکرات کردستان ایران در نظر دارد به مناسبت فرا رسیدن سالروز تشکیل این حزب (۲۵ مرداد ۱۳۲۴)، اقدام به ترور شخصیت‌ها و انفجار در برخی نقاط کشور نماید.^(۱۳)

۵۳۰

بسیار تن از مردم مسلمان عراق که دو تن از آنها مجروح بودند، از طریق منطقه مرزی جوازورد اخراج شدند. گزارش خبرگزاری جمهوری اسلامی حاکی است که دو تن از این گروه در داخل خاک عراق در جریان تصادف اتومبیل حامل خود مجروح شده‌اند که مأموران عراقی بدون کوچک‌ترین ترحم و اقدامی برای مداوایشان، آنها را به همراه دیگران از آن کشور بیرون راندند.^(۱۴)

به گزارش نیروی زمینی سپاه، به دنبال اوج‌گیری فعالیت‌های حزب دمکرات عراق و عملیات مستمر انقلابیون کرد علیه رژیم عراق، حکام این کشور قصد دارند کلیه خانواده‌های کرد و ساکن روستاهای شمال عراق را به جنوب بفرستند و خانواده‌های عرب را جایگزین آنان نمایند. در این باره دولت بعث اعلام کرد که هر خانواده عراقی، مصری و عرب که مایل باشند، می‌توانند در روستاهای شمال عراق جایگزین خانواده‌های کرد و ترکمن در کرکوک و سلیمانیه شوند و علاوه بر رفع مایحتاج زندگی و تأمین رفاه آنان، به هر خانواده مبلغ ۱۰ هزار دینار داده خواهد شد. این گزارش حاکی است که رژیم بعث عراق اخیراً به ۷۰۰ خانواده کرد و ترکمن ساکن در شهر کرکوک اخطار کرده‌است که هر چه زودتر شهر را ترک نمایند.^(۱۵)

۵۳۱

در ادامه ارسال کمک‌های مردمی و اعزام نیرو، امروز نیز نیروهای بسیجی از استان‌های خراسان، کرمان، فارس، ایلام و شهرهای فیروزآباد، سپیدان و قزوین به همراه چهارمین گردان تبلیغی فرهنگی استان تهران به جبهه‌ها گسیل شدند.^(۱۶)

حدود ۳۴۰۰ رزمنده بسیجی خراسانی در قالب کاروان کربلای ۱۰، چند هزار تن از استان فارس، دو گردان از استان کرمان، یک گردان از استان ایلام، یک گردان از فیروزآباد، یک گردان از سپیدان و چندین کاروان رزمی و تخصصی از دیگر نقاط کشور طی روزهای گذشته به صف مدافعان اسلام پیوستند.^(۱۷)

همچنین همزمان با عید قربان، چهارمین گردان تبلیغی فرهنگی سازمان تبلیغات اسلامی نیز راهی جبهه‌های جنگ حق علیه باطل شد. این اعزام به دنبال فعالیت‌های گسترده فرهنگی نیروهای اعزامی در گردان‌های قبلی انجام پذیرفته‌است. این گردان عصر امروز در گروه‌های روحانی، مداح، قاری قرآن، تئاتر، خطاطی، نقاشی، نمایش فیلم، سرود، مصاحبه‌گر،

عکاس و غیره با فریاد کوبنده "هیاهات منالذله"، "جنگ جنگ تا پیروزی"، "ما اهل کوفه نیستیم علی تنها بماند"، "ما می‌رویم به جبهه امام تنها نماند"، به جبهه‌های حق علیه باطل اعزام گردیدند. به همراه این گردان، کمک‌های جنسی و تبلیغی فراوانی شامل کتب مختلف، قرآن، پوستر، دعا‌های کمیل و ندبه، تراکت‌های مختلف و وسایل صنعتی اهدایی از نهادها و سازمان‌های انقلابی و امت حزب‌الله همیشه در صحنه جهت تأمین نیروها و تغذیه فکری و فرهنگی رزمندگان ایثارگر، به جبهه‌ها ارسال شد.^(۱۸)

در همین حال، امروز طویل‌ترین کاروان کمک‌رسانی مردم قزوین به درازی بیش از شش کیلومتر به نام کاروان عظیم قدس با ۱۰۰۰ کامیون رهسپار جبهه‌های جنگ شد.^(۱۹) این کاروان بزرگ که از محل کمک‌های مردمی قزوین و بخش‌های آبیک و بوئین‌زهرا، شال، الموت، قاقازان، طارم سفلی، آوج و کارخانجات شهر صنعتی البرز جمع‌آوری شده بود، شامل نیازهای مختلف جبهه‌های جنگ می‌باشد.^(۲۰)

همچنین در زمینه ترویج و تبلیغ بسیج هرچه بیشتر نیروها، فرمانده کل سپاه (محسن رضایی) امروز در صبحگاه مشترک نیروهای نظامی بوشهر طی سخنانی ضمن تشریح وضعیت سیاسی نظامی جنگ و تأکید بر این که وظیفه سنگین نیروها در این مقطع استمرار و تسریع در جنگ و جلوگیری از بازسازی دشمن می‌باشد، گفت: «اگر به دشمن فرصت دهیم، کار ما در آینده سخت‌تر می‌شود و پی‌آمدهای ناگواری دربر خواهد داشت.» وی در این مراسم ابعاد حماسی عملیات فاو را به عنوان یکی از عملیات‌های مهم رزمندگان تشریح کرد.^(۲۱)

۵۳۲

نماینده ایران در سازمان ملل (رجایی خراسانی) طی نامه‌ای رسمی به دبیرکل این سازمان، از درخواست ۱۴ اوت (۱۳۶۵/۵/۲۳) دبیرکل مبنی بر خودداری دو کشور ایران و عراق از حمله به مناطق مسکونی و غیر نظامی (در عید قربان) استقبال کرد و گفت که ایران در عید قربان هرگونه حمله تلافی‌جویانه علیه اهداف اقتصادی و صنعتی عراق را متوقف خواهد کرد. در این نامه ضمن تأکید بر این که جمهوری اسلامی ایران به ناچار برای جلوگیری از حملات مداوم عراق به مناطق غیرنظامی، به مقابله به مثل دست می‌زند، آمده است: «رژیم عراق به قتل عام سراسری و عمدی غیرنظامیان بی‌گناه تحت لوای حمله علیه اهداف قانونی متوسل شده است که در این ارتباط کشتار تعداد زیادی از مردم در اراک با سلاح‌های ضد نفر از سوی جنگنده‌های عراقی که در ارتفاع بسیار پایین پرواز می‌کردند تنها یکی از نمونه‌های این قبیل بی‌رحمی‌های عراق می‌باشند.» در خاتمه این نامه ضمن اعلام آمادگی ایران برای همکاری کامل با هرگونه کوششی جهت بازداشتن عراق از نقض حقوق بین‌الملل، آمده است که ایران آمادگی دارد تا حملات تلافی‌جویانه خود را در ارتباط با درخواست دبیرکل متوقف سازد.^(۲۲)

گفتنی است که رژیم عراق در ۱۳۶۵/۵/۲۴ طی بیانیه‌ای اعلام کرده بود که خود را ملزم می‌داند تا از کلیه ابزارهای قانونی جهت ضربه زدن به ماشین جنگی ایران استفاده کند.^(۲۳)

دکتر ولایتی در کنفرانس خلع سلاح ژنو خواستار برخورد قاطعانه مجامع بین‌المللی با عراق در به‌کارگیری سلاح شیمیایی شد. وی افزود: «علی‌رغم این که استفاده عراق از سلاح‌های شیمیایی مکرراً به تأیید کارشناسان سازمان ملل متحد رسیده است، اقدامات جامعه بین‌الملل برای جلوگیری از این جنایات جنگی کافی نبوده‌است.» دکتر ولایتی اعلام کرد که از زمان تأسیس سازمان ملل متحد این اولین بار است که نام یک کشور رسماً به عنوان ناقض صریح مفاد پروتکل ۱۹۲۵ ژنو برده می‌شود، با این حال صدور مواد شیمیایی که قابلیت تبدیل به سلاح‌های شیمیایی را دارند، به این کشور ادامه دارد. وی از کنفرانس خلع سلاح ژنو و سازمان ملل متحد خواست تا برای اجرای این موارد همکاری‌های لازم را بنمایند:

- ۱- اعلام محکومیت مجدد کاربرد سلاح‌های شیمیایی و تصریح بر این که این عمل یک جنایت جنگی است.
- ۲- بررسی دربارهٔ کشورهای صادرکننده تسلیحات مواد شیمیایی قابل استفاده در این زمینه به عراق.
- ۳- تحریم صدور مواد شیمیایی قابل استفاده در سلاح شیمیایی و تکنولوژی مربوطه به عراق.
- ۴- اعزام تیم بازرسی توسط دبیرکل سازمان ملل در کلیه موارد درخواستی جمهوری اسلامی ایران و در حداقل زمان.
- ۵- تقاضا از کلیه کشورها که با توجه به تضعیف پروتکل ۱۹۲۵ ژنو بر اثر اقدامات غیرانسانی عراق، بار دیگر تعهد خود را به این پروتکل اعلام نمایند.
- ۶- درخواست صریح از عراق مبنی بر تعهد به عدم استفاده ولو محدود از سلاح‌های شیمیایی.

وزیر امور خارجه ایران همچنین تصریح کرد تا زمانی که رژیم عراق به طور رسمی و علنی از عمل به تعهدات خود سرباز زند، ایران حق دفاع را برای خود محفوظ نگاه می‌دارد.^(۲۴) وزیر امور خارجه ایران که پس از دیدار از هشت کشور آفریقایی و شرکت در کنفرانس خلع سلاح ژنو امروز به تهران بازگشت، در مصاحبه با خبرنگاران در زمینه دست‌آوردهای این سفر گفت: «من در سخنرانی خود در اجلاس مزبور، استفاده مکرر عراق از سلاح‌های شیمیایی را - که آخرین مورد آن در طی نبردهای مهران بود - با ارائه اسناد مستند در اجلاس مطرح کردم و از سازمان ملل و اجلاس ژنو درخواست شد که ضمن محکوم نمودن عراق، در این مورد، راه‌حلهایی بیابد ... همچنین ما استفاده از ماهواره‌ها برای مقاصد جاسوسی و نظامی را مطرح کردیم که نمونه بارز آن، کاری است که ماهواره‌های آمریکایی در رابطه با جنگ تحمیلی کرده‌اند و اطلاعات نظامی ما را به رژیم عراق داده‌اند. ما از کنفرانس خواستیم که در این مورد بحث شود و قوانین و کنوانسیون‌های لازم تصویب گردد به‌طوری که استفاده از ماهواره‌ها توسط کشورهای پیش‌رفته به نحوی نباشد که امنیت دیگر کشورها را به خطر بیندازد.»^(۲۵)

رئیس‌جمهوری یمن و نخست‌وزیر یونان از توقف جنگ ایران و عراق حمایت کردند. به

گزارش بخش عربی بامداد امروز رادیو کویت، علی عبدالله صالح رئیس‌جمهوری عربی‌یمن درخواست کرد که جنگ عراق و ایران متوقف شود و اختلاف میان دو کشور را از راه‌های مسالمت‌آمیز حل کنند. وی از کشورهای اسلامی خواست تا برای تسریع در امر متوقف ساختن این جنگ و گشودن بال به سوی صلح، تلاش‌های فشرده‌ای به عمل آورند. علی عبدالله صالح طی سخنانی به مناسبت فرارسیدن عید مبارک قربان، گفت: «این عید در زمانی برگزار می‌شود که امت عربی در شرایط تاریخی سرشار از خطرات و توطئه‌ها که موجودیت این امت را تهدید می‌کند به سر می‌برد.»^(۲۶) همچنین آندریاس پاپاندرئو نخست‌وزیر یونان گفت که پیشنهاد اخیر صلح صدام‌حسین را مهم تلقی می‌کند. وی در بیانیه‌ای که از رادیو تلویزیون یونان پخش شد، با اشاره به این که درگیری خونین چندین ساله فقط می‌تواند نتیجه منفی بر منطقه و صلح جهانی داشته باشد خاطرنشان ساخت که یونان همچنان خواهان شروع مذاکرات صلح بین ایران و عراق برای پایان دادن به درگیری است. وی اظهار امیدواری کرد که ایران نیز به‌زودی یک پیشنهاد صلح مشابهی را ارائه دهد.^(۲۷)

در همین حال، حزب دمکراسی نوین یونان اعلام کرد که این کشور اخیراً ۱۰۰ هزار گلوله توپ ۱۰۵ میلی‌متری به ارزش ۱۸ میلیون دلار به رژیم بعثی بغداد فروخته‌است. کمیته دفاع ملی این حزب در بیانیه‌ای سیاست دولت حاکم را به ایجاد رسوایی در زمینه دفاع ملی متهم کرد. حزب دمکراسی نوین یونان، در این باره چنین گزارش داده‌است: «طبق سفارش وزارت دفاع یونان، فرمانده کل نیروهای مسلح ۱۰۰ هزار گلوله توپ به صنایع تسلیحاتی یونان (پیرکال) داده که آن را به رژیم عراق فروخته‌است. بین "پیرکال" و فرمانده کل در تاریخ ۱۵ آوریل ۱۹۸۶ (۲۴ فرودین ۱۳۶۵) توافق‌نامه‌ای در این باره امضا شد و گلوله‌ها را از ده انبار ارتش یونان به این مؤسسه تحویل دادند و این سفارش را سپهبد "پانتازی" معاون فرمانده نیروهای مسلح یونان امضا کرده‌است.» وزارت دفاع یونان در بیانیه‌ای که منتشر ساخت مطالب حزب دمکراسی نوین را غیرقابل قبول و دور از واقعیت توصیف کرد. با وجود این، در بیانیه مذکور آمده‌است: «طبق برنامه مربوط به مهمات ارتش، قرار شد که فرمانده کل نیروهای مسلح، این گلوله‌ها را به "پیرکال" قرض داده و در عوض گلوله‌های تازه تولید شده را دریافت کند.» حزب دمکراسی نوین ضمن پاسخ به بیانیه وزارت دفاع، مطالب خود را تکرار و دولت را به ابراز ادعاهای غلط متهم کرد و افزود: «دولت سعی دارد با این ادعاها اساس موافقت‌نامه رسواکننده‌ای را که بین "پیرکال" و فرمانده کل نیروهای مسلح امضا شده‌است، بپوشاند.» خبرنگار روزنامه تایمز لندن در این مورد نوشت: افسای این معامله تسلیحاتی، درخواست نخست‌وزیر یونان برای حل مسالمت‌آمیز جنگ ایران و عراق را در سایه ابهام قرار می‌دهد.^(۲۸)

رسید. این نشریه طی مقاله‌ای درباره جنگ عراق با ایران، نوشته‌است: «حتی اگر برخلاف شک و تردیدی که تحلیل‌گران نفتی ابراز کرده‌اند، نرخ‌های بالاتری برای نفت به‌دست آید، باز هم نشانه‌هایی در دست است که جنگ خلیج‌فارس به احتمال زیاد به دلیل یک بن‌بست اقتصادی و نه بر اثر یک پیش‌رفت قاطع نظامی یکی از دو طرف، به پایان خواهد رسید.» نشریه جینز دیفنس که به بررسی مسائل نظامی می‌پردازد، مقاله را چنین ادامه داده‌است: «این احتمال بسیار قوی‌تر است که فشارهای وحشتناک اقتصادی، این جنگ یا به یک مصالحه سیاسی و یا به سقوط اقتصادی کامل یکی از دو طرف منجر شود ... ضعف اقتصادی احتمالاً مصالحه را در پی خواهد آورد، در حالی که به‌طور همزمان تحقق یک راه‌حل نظامی برای این درگیری را امری غیرقابل دستیابی خواهد ساخت.» با این حال، نشریه جینز دیفنس اعتراف کرده‌است که با توجه به اصرار ایران بر کنارگذاشتن صدام‌حسین و قدرت گرفتن بحران اقتصادی این کشور رژیم عراق علی‌الظاهر بی‌ثبات شده‌است. به‌نوشته این نشریه انگلیسی دولت عراق علی‌رغم این که در ابتدای جنگ از یک ذخیره ارزی ۳۵ میلیارد دلاری برخوردار بوده‌است، ۳۵ میلیارد دلار نیز کمک اضافی از کشورهای عربی دریافت کرده و اکنون تا حدود ۴۸ میلیارد دلار به کشورهای خارجی مقروض است.^(۳۹)

رادیو امریکا نیز طی تفسیری در خصوص عملیات آینده ایران گفت: «تحلیل‌گران می‌گویند اقدامات وسیعی برای سربازگیری در ایران جریان دارد اما از تدارک لجستیکی که برای پشتیبانی از چنین حمله بزرگی لازم است، اثری نیست. کارشناسان می‌گویند ایران ممکن است قصد داشته باشد به یک رشته حمله دست بزند تا نقطه ضعف عراق را پیدا کند و اگر در بنیه دفاعی عراق نقطه‌ضعفی مشاهده شود، ممکن است ایران نیروهای خود را برای یک حمله بزرگ بسیج کند اما عراقی‌ها با قدرت آتش برتر و نیروی‌هوایی قوی‌تر خود احتمالاً هر حمله بزرگ ایران را در هم خواهند کوبید. کارشناسان نظامی می‌گویند، عراقی‌ها تنها در صورتی شکست خواهند خورد که روحیه خود را بازند و دچار وحشت شوند. هیچ‌یک از دو کشور ایران و عراق تاکنون نتوانسته‌اند ترکیبی از اراده و توانایی لازم را برای تغییر اساسی در بن‌بست جاری جنگ نشان بدهند، به این دلیل تحلیل‌گران امریکایی می‌گویند کلید پایان جنگ احتمالاً در تهران است.»^(۴۰)

۵۳۶

به گزارش هفته‌نامه عربی‌زبان "الشهاده"، ارگان یکی از گروه‌های مخالف رژیم صدام، یک مؤسسه دولتی ایتالیا اعلام کرد که رژیم عراق به لیست سیاه کشورهای که معامله ایتالیایی‌ها با آنها خطرناک تلقی می‌شود، اضافه شده‌است. به گزارش هفته‌نامه عربی‌زبان "الشهاده"، این مؤسسه ایتالیایی بعد از آن که رژیم عراق برای اولین بار درخواست تعویق بازپرداخت دیون خود به ایتالیا را مطرح ساخت، به شرکت‌های خصوصی این کشور در مورد معامله با عراق هشدار داد. رژیم عراق بیش از ۶۰۰ میلیارد لیره به شرکت‌های خصوصی

ایتالیایی بدهکار است، لذا خواهان افزایش مهلت بازپرداخت این دیون از سه سال به شش سال می‌باشد.^(۳۱)

۵۳۷

در پی اظهارات مقامات ایرانی مبنی بر استفاده عراق از جزیره بوبیان کویت، امروز وزارت دفاع کویت در یک اقدام تبلیغاتی با صدور اطلاعیه‌ای اعلام کرد که وزیر دفاع این کشور هنگام ورود به جزیره بوبیان با استقبال "عبدالعزیز آل برگاش" فرمانده تیپ سی وینجم زرهی و سایر افسران عالی‌رتبه قرارگرفت و فرماندهان ستاد از وضعیت و حالت مواضع نظامی این کشور او را مطلع کردند. وزیر دفاع کویت در این بازدید، تأکید کرد که رهبری سیاسی کویت به نیروهای مسلح این کشور و نقش بزرگ آنان در پاسداری از امنیت و ثبات ملی کشورشان اعتماد کامل دارد.

شیخ سالم خطاب به نیروهای مسلح خاطرنشان ساخت: «هوشیار باشید تا کویت را همچنان به صورت برکه صلح و ثبات حفظ نمایید.» وی نقش مشمولان نظام وظیفه را در دفاع از سرزمین و استقلال کویت مورد ستایش قرار داد و گفت: «امیرکویت، ولیعهد و نخست‌وزیر این کشور کلیه گزارش‌های واصله از فرماندهان نظامی این کشور را به دقت مورد بررسی قرار می‌دهند.»^(۳۲)

راديو اسرائيل با انعکاس این خبر گفت: «بوبیان روبه‌روی شبه جزیره فاو قرار دارد و کانال خور عبدالله از میان آنها می‌گذرد. ایران در گذشته تهدید کرده بود که اگر عراق بوبیان را به یک پایگاه نظامی خود مبدل سازد، از کویت انتقام خواهد گرفت. فرمانده ارتش کویت نیز از بوبیان دیدن کرد و تدارکات نظامی را برای مقابله با حمله احتمالی ایران به این جزیره مورد بررسی قرار داد. این منبع افزود: حکومت اسلامی ایران اخیراً کویت و دیگر امیرنشین‌های عربی را به اعطاء کمک‌های گسترده نظامی و مالی به عراق، متهم ساخته است.»^(۳۳)

۵۳۸

به گزارش خبرگزاری "تانیوگ" از آنکارا، پس از آنکه جنگنده‌های ترکیه دیروز روستاهای کردنشین شمال عراق را بمباران کردند، تورگوت اوزال نخست‌وزیر ترکیه ضمن موفقیت‌آمیز خواندن بمباران هوایی مناطق مسکونی کردنشین شمال عراق با ۱۰ فروند جت فانتوم ترکیه، تأکید کرد که در صورت لزوم، عملیات بیشتری ممکن است انجام گیرد.^(۳۴)

۵۳۹

آیت‌الله خامنه‌ای رئیس‌جمهور و امام‌جمعه تهران در خطبه‌های نماز عیدقربان، مشروعیت بخشیدن به اسرائیل و ایجاد رابطه بین آن رژیم و کشورهای اسلامی را یک توطئه بین‌المللی علیه جهان اسلام دانست. وی گفت: «دشمنان اسلام در سرتاسر جهان اسلام به یک توطئه خطرناک علیه کل جامعه مسلمین مشغولند. این توطئه عبارت است از وابسته کردن هرچه بیشتر جوامع اسلامی از نظر سیاسی، اقتصادی و نظامی به استکبار جهانی و در منطقه ما،

بخصوص به اسرائیل. توطئه ایجاد رابطه با اسرائیل، شناسایی اسرائیل و قبول اسرائیل به‌عنوان یک واقعیت، توطئه ارتباط، ابتدا مخفیانه و سپس آشکارا میان رژیم صهیونیستی و برخی دول اسلامی، همه اجزای آن توطئه بزرگ و خطرناک علیه جهان اسلام است. این که شما می‌بینید یک چهره ارتجاعی و وابسته به امریکا اگرچه عرب، جرأت ملاقات با مقامات صهیونیستی را می‌کند و از روی ملت اسلام، آن همه شهادایی که به‌دست صهیونیست‌ها کشته شدند و این همه خون ریخته شده و ده‌ها هزار آواره خجالت نمی‌کشد، این یک اقدام اتفاقی نیست بلکه محصول مدت‌ها تلاش و توطئه است.»

آیت‌الله خامنه‌ای افزود: «من دو مطلب را مطرح می‌کنم: اول هشدار به کشورهایی که پشت امریکا به‌طور کامل نبوده اما تحت تأثیر سیاست‌های امریکایی هستند. آنها باید بدانند امریکا امروز به ارتباطات اسرائیل با کشورهای خاورمیانه و آفریقا نهایت احتیاج را دارد و اسرائیل برای ادامه موجودیت خود شدیداً نیازمند ارتباط با کشورهای آفریقا و آسیا و خاورمیانه است. امروز در آفریقا، اسرائیل مشغول تلاش است که با آفریقای مسلمان و غیرمسلمان رابطه ایجاد کند. اسرائیل مثل یک وصله ناجور و درخت بی‌ریشه در این منطقه با فشار و زور امریکا غرس شده و نگهداری می‌شود. اسرائیل، زیادی بوجود آمده‌است و مثل هر چیز زیادی باید از این منطقه قلع و قمع شود و بیرون برود. ملت‌های مسلمان تسلیم این تبلیغات نشوند که اسرائیل فعلاً هست، لذا دولت‌های آسیایی و آفریقایی خاورمیانه نباید او را بپذیرند.

نکته دوم این که منطق ما در برابر اسرائیل و هدفی که در برابر صهیونیست‌ها ابراز می‌کردیم هدفی نیست که باگذشت زمان کهنه شود بلکه یک حقیقت است. ما معتقدیم صهیونیست‌ها غاصبان یک کشور هستند و بعد از ۱۰۰ سال هم غاصبند و به‌صرف این که کشور را غصب کنند در طول تاریخ ۳۰ یا ۴۰ سال، باز هم غاصب هستند. مسئله ما "یهود" نیست، مسئله، "صهیونیست‌ها" هستند. مسلمانان هیچ وقت به مسیحی‌ها و یهودی‌ها نگفتند از فلسطین بیرون بروید. هدف ما درباره اسرائیل یک شعار واقع‌بینانه است. ما نمی‌گوییم که یهودی‌ها باید به دریا ریخته شوند، ما می‌گوییم که صهیونیسم باید از ریشه برکنده شود، ما می‌گوییم مسلمانان، یهودی‌ها و مسیحیان در کنار هم برادرانه زندگی کنند. مبارزه با رژیم صهیونیستی یک فریضه و وظیفه است و دنیای اسلام باید این را بداند که هر دولتی به این وظیفه عمل نکند، یک خیانت تاریخی کرده و آن روزی که ملت فلسطین بتوانند سرزمین‌های خود را پس بگیرند، حساب آن کسانی را که این طور در مقابل تاریخ کوتاه آمدند، خواهند رسید.^(۳۵)

منابع و مأخذ روزشمار ۱۳۶۵/۵/۲۵

- ۱- سند شماره ۶۹۳ مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ: "عملیات سرنوشت ساز کربلای ۴"، گزارش راویان قرارگاه خاتم، راویان: برادران موسوی، احمدی و رنجبر، ۱۳۶۵/۱۰/۳، ص ۸۹.
- ۲- سند شماره ۱۷۷۳۵/ پ ن مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ: جلسه ۱۴، گزارش قرارگاه های حمزه و رمضان در عملیات کربلای ۲ (قرارگاه حمزه، ۱۳۶۵/۵/۲۵، نوار شماره ۱۹۹۷۳)، صص ۵۶ تا ۵۸.
- ۳- سند شماره ۱۲۲۴ مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ: دفترچه ثبت جنگ راوی نیروی زمینی سپاه، راوی: اسدالله احمدی، ۱۳۶۵/۵/۲۲ تا ۱۳۶۵/۶/۲۲، صص ۵۴ تا ۶۰.
- ۴- خبرگزاری جمهوری اسلامی، "گزارش های ویژه"، نشریه شماره ۱۵۰، ۱۳۶۵/۵/۲۶، ص ۵.
- ۵- پیشین ص ۱ و- روزنامه کیهان، ۱۳۶۵/۵/۲۶، ص ۱۸، به نقل از اطلاعیه شماره ۲۵۶۵ ارتش جمهوری اسلامی ایران.
- ۶- روزنامه کیهان، ۱۳۶۵/۵/۲۶، ص ۱۸.
- ۷- مأخذ شماره ۴، ص ۱.
- ۸- سند شماره ۱۵۲۲۵ مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ: "گزارش نوبه ای و اطلاعاتی شماره ۲۵" (اطلاعات نیروی زمینی سپاه)، ۱۵/۷ تا ۱۳۶۵/۵/۲۶، ص ۱۰ و ۱۱، ۱۳۶۵/۵/۲۸.
- ۹- پیشین، صص ۶ و ۷، ۱۳۶۵/۵/۲۸.
- ۱۰- روزنامه جمهوری اسلامی، ۱۳۶۵/۵/۲۹، ص ۹، به نقل از هفته نامه المجله.
- ۱۱- شرکت مطبوعاتی و تحقیقاتی فراندیش، رویدادهای سال ۱۳۶۵ (تهران: ۱۳۶۶)، ص ۹۵؛ و- روزنامه کیهان، ۱۳۶۵/۵/۲۶، ص ۱۹.
- ۱۲- سند شماره ۹۷۰۸۲ مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ: فرماندهی سپاه ناحیه ویژه قم، "انفجار بمب جاسازی شده داخل ماشین در قم"، ۱۳۶۵/۵/۲۸؛ و سند شماره ۷۴۹۱۸ مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ: ناحیه ویژه قم، "جزئیات انفجار قم"، ۱۳۶۵/۵/۲۶.
- ۱۳- سند شماره ۲۲۶۱۱۴، مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ: منابع سیاسی داخلی سپاه، ۱۳۶۵/۵/۲۸، ص ۱۷.
- ۱۴- روزنامه کیهان، ۱۳۶۵/۵/۲۷، ص ۲، به نقل از خبرگزاری جمهوری اسلامی.
- ۱۵- مأخذ شماره ۸، ص ۱۳.
- ۱۶- سند شماره ۶۹۳۸۵ مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ: فرماندهی سپاه ناحیه خراسان، "اعزام نیروهای ناحیه خراسان به جبهه"، ۱۳۶۵/۵/۲۸.
- ۱۷- روزنامه جمهوری اسلامی، ۱۳۶۵/۵/۲۶، ص ۱۱.
- ۱۸- مأخذ شماره ۶.
- ۱۹- مأخذ شماره ۱۱، ص ۸۷.
- ۲۰- مأخذ شماره ۱۴، ص ۳.
- ۲۱- سند شماره ۱۷۱۱۱ پ ن، مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ: سخن رانی محسن رضایی (بوشهر، ۱۳۶۵/۵/۲۵، نوار شماره ۱۹۹۷۶)، ص ۱ تا ۴۸.
- 22- Year's Book U.N. S/ 182884, P.225, 18 August 1986.
- 23- Security Concl(S/ 18283), 15 August 1986.
- ۲۴- مأخذ شماره ۱۱، صص ۹۳ و ۹۴.
- ۲۵- مأخذ شماره ۱۷، ص ۵.
- ۲۶- خبرگزاری جمهوری اسلامی "گزارش های ویژه"، نشریه شماره ۱۴۹، ۱۳۶۵/۵/۲۵، ص ۱۹، به نقل از رادیو کویت (بخش عربی).
- ۲۷- مأخذ شماره ۴، ص ۱۹، آتن، خبرگزاری جمهوری اسلامی، ۱۳۶۵/۵/۲۵.
- ۲۸- روزنامه کیهان، ۱۳۶۵/۵/۲۸، ص ۲۰، خبرگزاری جمهوری اسلامی، به نقل از بیانیه حزب "دمکراسی نوین یونان".
- ۲۹- مأخذ شماره ۴، ص ۷، لندن، خبرگزاری جمهوری اسلامی، ۱۳۶۵/۵/۲۵، به نقل از نشریه نظامی جینز دیفنس.
- ۳۰- واحد مرکزی خبر صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران، بولتن "رادیوهای بیگانه"، ۱۳۶۵/۵/۲۶، ص ۱۷، به نقل از رادیو امریکا، ۱۳۶۵/۵/۲۵.
- ۳۱- مأخذ شماره ۱۷، ص ۹، به نقل از هفته نامه، "الشهاده".
- ۳۲- روزنامه اطلاعات، ۱۳۶۵/۵/۲۶، ص ۲۰، خبرگزاری جمهوری اسلامی، به نقل از خبرگزاری کویت.
- ۳۳- مأخذ شماره ۴، ص ۳۳، به نقل از رادیو اسرائیل، ۱۳۶۵/۵/۲۵.
- ۳۴- مأخذ شماره ۴، ص ۹، آنکارا، خبرگزاری تانیوگ، ۱۳۶۵/۵/۲۵.
- ۳۵- مأخذ شماره ۱۷، ص ۱۲ و مأخذ شماره ۳۲، ص ۸.